

KUNUK NUUPPOQ KUNUK FLYTTER

MANU Meeraq 5- 6-nik ukiulik – meeqqat atuagaat
MANU Barnet på 5 og 6 år – børnehæfte

Center for Forældreskab-imit 2021-mi Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmi Paarisa sinnerlugu suliarineqarpoq.
Udviklet af Center for Forældreskab i 2021 for Paarisa i Socialstyrelsen.

© Center for Forældreskab
ISBN: XXXXXXX

Najoqqutassiamik inerisaasut allattullu | Konzeptudviklere, tekst og redaktion:

Camilla Brandi Anshøj
Maja Marker Sørensen
John Andersen
Helene Brochmann
Else Guldager

Suliniummik aqutsisut | Projektledelse:

Leise Raarup
Maria Berthelsen
Rikke Louise Kuhn
Rosa Moth-Lund

Suleqatigiit | Arbejdsgruppe:

Sabina Andreassen
Regine Ostermann Bjerregaard
Ivalo Thorin

Nutsernera | Oversættelse: Kunuunnguaq Fleischer

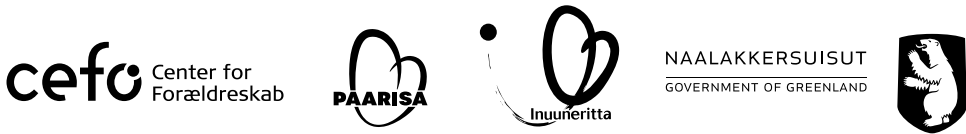
Titartagartalersuisoq | Illustration: Christian F. Rex, Deluxus Studio

Ilioqqarnera | Layout: Eks-Skolens Grafisk Design & Tryk

Naqiffia | Tryk: Eks-Skolens Grafisk Design & Tryk. www.eks-skolens.dk

MANU pillugu annertunerusumik paasissutissat | For yderligere oplysninger om MANU:

www.manu.gl
www.paarisa.gl
www.peqqik.gl

MANU Meeraq 5-nik aamma 6-nik ukiulik tassavoq angajoqqaanut meeqqanullu isumassarsiffissatut atuortussiaq. Atortussianut ilaapput angajoqqaanut atuagaq, meeqqanut atuagaaraq, kortit pinnguaatit aammalu pinnguaat. MANU-mik ilinniartitsisut pikkorissaqqaarlutik imaluunniit ilinniartinneqaaqaarlutik najoqtassiat atorlugit ilinniartitsisinnaatitaapput. Atortussianik ilaannilluunniit Kalaalit Nunaata avataani atuneq allakkatigut CEFO-miit akuerineqaaqaarluni aatsaat pisinnaavoq.

MANU Barnet på 5 og 6 år er inspirationsmateriale til forældre og børn. Materialet består af en forældrebog, et børnehæfte, legekort og et spil. MANU-undervisere skal have kursus eller oplæring i konceptet, før de må undervise i MANU. Brug af materialet eller dele af materialet uden for Grønland kræver skriftlig tilladelse fra CEFO.

Inersimasumut

Aana Kunuk pillugu oqaluttuaq meeqqannut 5-6-nik ukiulimmut naleqquttoq. Neriuppugut atuagaaraq meeqqap nuannarissagaa assigiingitsunillu oqaloqatigiittarnissassinut aallaviusinnaassasoq.

Meeqqavit ikiuunnissat, atuffanneqarnissani suliaassartaalu pillugit oqaloqatigineqarnissani pisariaqartippai. Atuagaaqqami eqqortunik eqqunngitsunilluunniit akissuteqartoqarsinnaanngilaq – pingaarnerpaaq tassaavoq ilinnik oqaloqateqarnermini suliaasanillu misileraanermini pitsaasunik misigisaqarnissaa.

Meeqqat assigiingittaqaat. Meeqqat ilaasa suliaakkiissutit suliarinnsaat sapernanngitsutut nuannersutullu isumaqarfigisarpaat, allalli immaqa isumaqassallutik sapernarlutillu soqutiginanngitsuusut. Tamarmik nalinginnaasuupput. Suliassartai meeqqap suliariumanngippagit, nipituumik atuffatiinnarsinnaavat oqaloqatigiillusilu.

Meeqqat ataannartumik sivisuumik ukkassisinnaanngillat. Malugigukku meeraq allamut saaqqajaalersoq, atuagaaraq unitsikkallarsinnaavarsi. Meeqqat ilaasa qupperneq ataaseq marlulluunniit ingerlatiinnarlugit suliarisinnaavaat, allallu amerlanernik suliaqarusuttarlutik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
MANU

Til den voksne

Her er en historie om Kunuk til dit barn på 5-6 år. Vi håber, at barnet bliver glad for hæftet, og at det sætter gang i nogle snakke hos jer.

Barnet har brug for din hjælp til at læse højt og til at tale om opgaverne. Der er ingen rigtige eller forkerte svar i hæftet – det vigtige er, at det er en god oplevelse for dit barn at snakke med dig og prøve opgaverne.

Børn er meget forskellige. Nogle børn synes det nemt og sjovt at lave opgaver, og andre synes måske, det er svært eller uinteressant. Begge dele er almindeligt. Hvis barnet ikke har lyst til at lave opgaverne, så kan du nøjes med at læse højt og I kan tale sammen.

Børn kan ikke koncentrere sig så længe ad gangen. Når du kan mærke, at barnet er ved at miste interessen, er det en god idé at lægge hæftet væk. Nogle børn kan lave 1-2 sider ad gangen, og andre vil gerne lave flere sider.

Med venlig hilsen
MANU

Oqaloqatigiinnissamut korti atuagaaqqami quppernemi arlalinni takusinnaavat.
Taanna illit meeqqallu oqaloqatigiissutigisinnaavarsi.

Samtale-ikonet finder du flere steder i hæftet. Det betyder, at der er et noget, du og dit barn kan tale om.

1

KUNUK ILAQUTAALU

KUNUK OG HANS FAMILIE

Aajuna Kunuk. 6-nik ukioqarpoq ilisarisimalerusuppaatit. Uunga imminut titartarsinnaavutit:

Her er Kunuk. Han er 6 år gammel og vil gerne lære dig at kende. Her kan du tegne dig selv:

Uunga atit allaguk (imaluunniit inersimasumit ikiortillutit):

Skriv dit navn her (eller få en voksen til at hjælpe dig):

.....

Assini assigiinngitsuni Kunuk qanoq utoqqaatiginersoq eqqoriaruk.

Prøv at gætte hvor gammel Kunuk er på de forskellige billeder.

Illit qassinik ukioqarpit? Ukiutit ammalortumik nalunaaqutsikkitt: Hvor gammel er du? Sæt ring rundt om din alder:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kunuk ungasingitsukkut allamut nuussamaarpoq. Kunuup ilaqtai inuulluaqqusiartorlutik kaffisoriartorput. Ikinngutiginerpaasaa Salik aamma pulaarpoq. Pulaartuni nukarleq aamma angajulleq tikkuarsinnaavigit? Aamma titartakkami Kunuk Salillu takusinnaavigit?

Kunuk skal snart flytte. Kunuks familie er kommet til kaffe for at sige farvel. Hans bedste ven Salik er også kommet på besøg. Kan du pege på den yngste og den ældste af gæsterne? Og kan du finde Kunuk og Salik på tegningen?

Illit nammineq ilaqtattit uunga titartarsinnaavatit: Her kan du tegne din egen familie:

Inuit qassit titartarpigit?

Hvor mange mennesker har du tegnet?

.....

Ilaqtassinni kina angajullersaava? Kina nukarlersaava?

Hvem er den ældste i din familie? Og den yngste?

Aajuna Kalaallit Nunaata assinga. Immaqa iikkami arlaanni nivingasoq takusimassavat? Kunuk ungasinngitsukkut illit najugaqarfigisarnut nuussamaarpoq. Nalaatigut angisuumik x-ilersinnaavat, taamaalilluni Kunuup nassaaripallasinnaaniassamagu. Immaqa inersimasup ikiorsinnaavaatit.

Her er et kort over Grønland. Måske har du set kortet hænge på en væg? Kunuk skal snart flytte hen til det sted, hvor du bor. Du må gerne lave et stort kryds, så Kunuk nemt kan finde vej. Måske kan en voksen hjælpe dig.

NALUNNGILIUK?

- ? Kalaallit Nunaat nunarsuarmi qeqertat anginersarimmasuk?
- ? Kunuup meeqqeriviani meeqqat 22-ummata?
- ? Nunatsinni meeqqat 13.000-it missaanniimmata?
- ? Nunarsuarmi meeqqat 2,2 milliardit missaanniimmata?
- ? Kunuk marloriarluni timmisartornikummat?

VIDSTE DU?

- ? At Grønland er verdens største ø.
- ? At der går 22 børn i Kunuks børnehave.
- ? At der bor ca. 13.000 børn i vores land.
- ? At der bor ca. 2,2 milliarder børn i verden.
- ? At Kunuk har været ude at flyve to gange.

Nuunniaraanni pigisat tamarmik poortorneqartariaqartarput, nassarneqarsinnaaniassamata. Kunuk nukappiaraavoq IKIUUKKUMATOORUJUSSUAQ, nutsernermilu ikiuukkumasoq. Aajuna fjernsynimik poortuisoq.

Når man skal flytte, skal alle ting pakkes ned, så man kan få dem med. Kunuk er en MEGET hjælpsom dreng, som gerne vil hjælpe til med flytningen. Her er han i gang med at pakke fjernsynet ned.

Aah, aah ... Anaanaa ataatalu qanoq eqqarsarsorivigit?

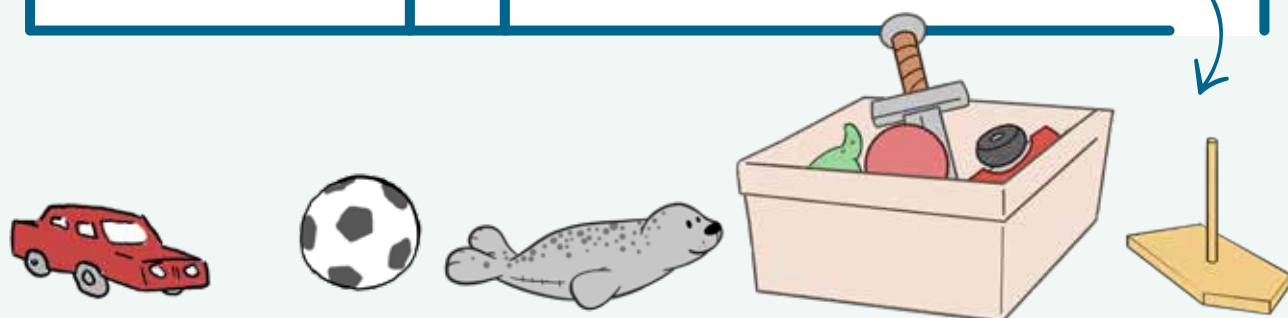
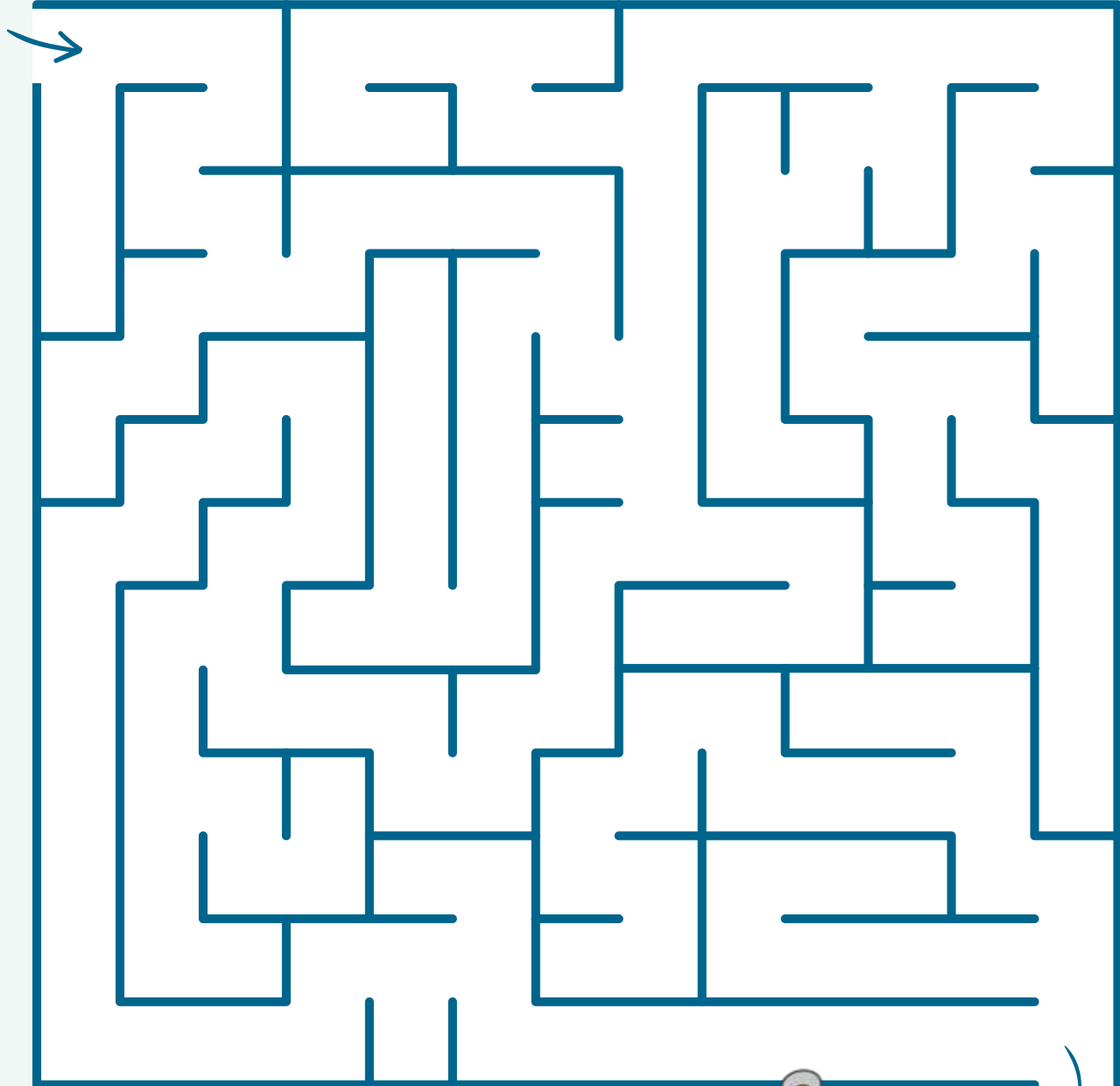
Åh åh ... Hvad tror du hans mor og far tænker?

Kunuup inaani karsit amerlereersimangaarmata, pinngussat nuannarinerpaasani nassaarineq ajulerpai. Pinngusat tungaanut aqutissiuusinnaaviuk?

Der er allerede så mange flyttekasser hos Kunuk, at han ikke kan finde sit yndlingslegetøj. Kan du hjælpe ham med at finde vej til legetøjet?

KUNUUP MISIGISSUSAI

KUNUKS FØLELSER

Kunuk nuunnialerami misigissutsit assigiinngitsorpassuit aqqusaarpai. Ataatsikkut nuannersut nuanniitsullu. Oqaatsit titartakkallu imminnut naleqquttut akunnerisigut titarniliigit.

Kunuk er fyldt med en masse forskellige følelser, nu hvor han skal flytte. Både glade og triste følelser på én gang. Sæt en streg mellem de ord og tegninger, som passer sammen.

Kunuup ornitassamik tikinnissaa qilanaarivaa.
Kunuk er spændt på at se det nye sted.

Kunuup pigisani tamaasa
nassarsinnaanginnamigit kamaatigivaa.
Kunuk er vred over, at han ikke
kan få alle sine ting med.

Kunuup poortuinissani eqiagivaa.
Kunuk gider ikke at pakke.

Kunuup ikinngutini Salik
maqaasissamaarpaa.
Kunuk kommer til at
savne sin ven Salik.

Kunuk pinnguaqatissasarutissasoraluni
isumakuluppoq.
Kunuk er bekymret for, om
der er nogen at lege med.

Kunuk aqagu
timmisartornissaminnut qilanaarpoq.
Kunuk glæder sig til, at de
skal flyve i morgen.

Kunuk kamakkaangat, isumakuluuteqaraangat imaluunniit aliasukkaangat inersimasut qanoq oqarfigisarsinnaavaat?

Hvad synes du, de voksne kan sige til Kunuk, når han er vred, bekymret eller ked af det?

Siunnersuutitit inersimasumut allatsikkit: Få en voksen til at skrive dine forslag:

Illit nuulinngikkaluarlutit, Kunuutuulli assigiinngitsorpassuarnik misigissuseqarputit. Nuannaarsinnaavutit kinguninnguagulli aliasulersinnaallutit. Massakut qanoq misigisimavit?

Selvom du måske ikke er ved at flytte, så har du ligesom Kunuk mange forskellige følelser. Det ene øjeblik kan du være glad, og det næste ked af det. Hvordan har du det nu?

Kiinnat iluaqutigalugit qanoq misiginerit takutissinnaavat: Du kan bruge ansigterne til hjælp:

ILLIT NUNAGISARNI KUNUK SULERISINNAAVA?

3

HVAD KAN KUNUK LAVE, DER HVOR DU BOR?

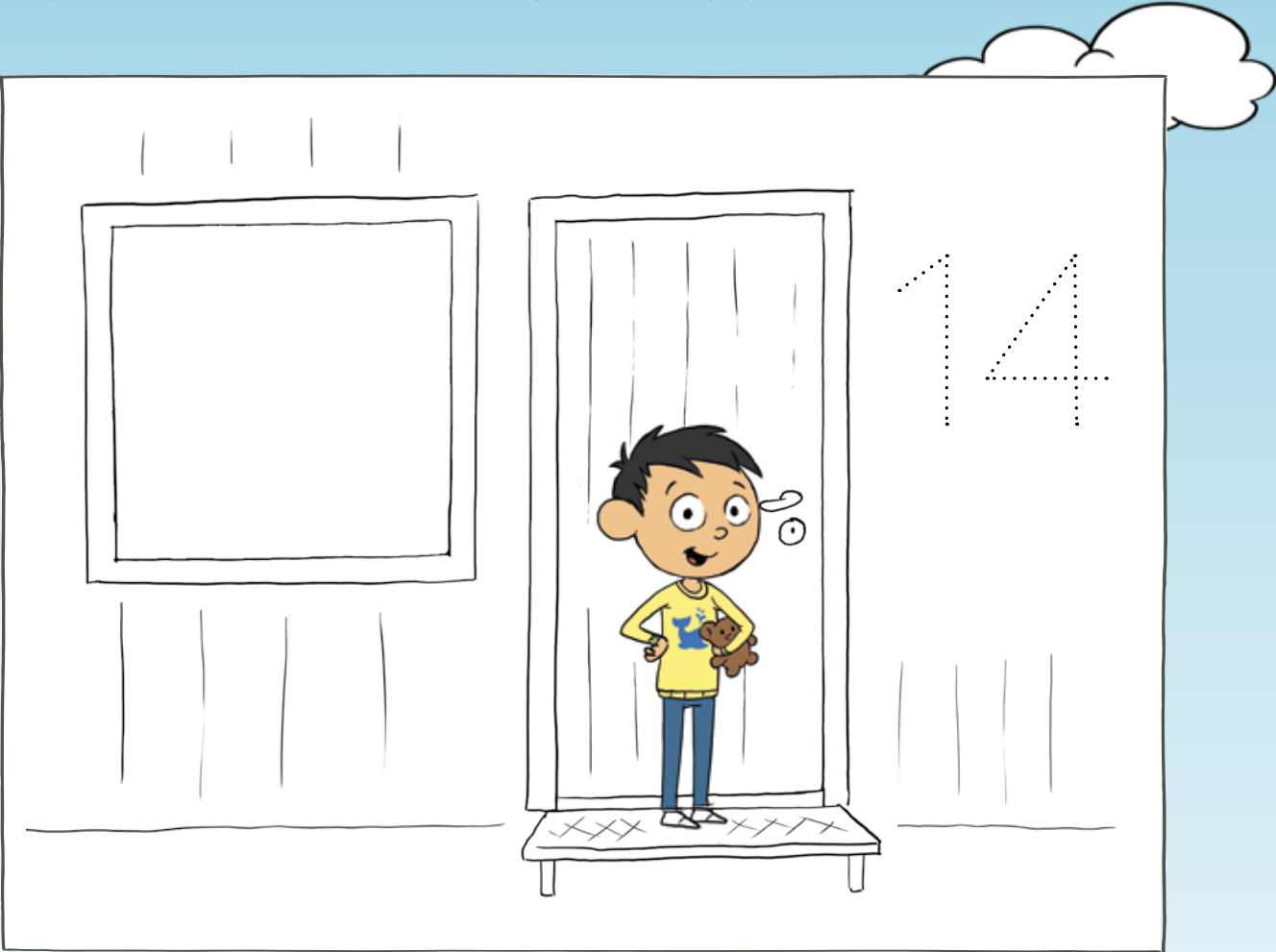
Ulloq ilaqutariit nuuffissat nallerpoq, Kunuk nuannaaqqilersimavoq. Timmisartoq qalipassinnaavat aqerluusaq qalipaatic atorlugu. Aappaluttuussua, sungaartuussua, tungujortuussua imaluunniit qorsorpaluttuulluni?

Så er det blevet flyttested for familien, og Kunuk er igen i godt humør. Du kan farve flyvemaskinen med en farveblyant. Skal den være rød, gul, blå eller grøn?

Kunuk kiisami apuuppoq. Mittarfimmut anga Eriup aavai, tassami tassani najugaqartussaagamik. Anga Eriup illuata matuani illup normua amigaataavoq. Kunuk ikiorsinnaaviuk illup normua ersarissarlugu?

Kunuk er endelig kommet frem. Onkel Erik henter dem i lufthavnen, for de skal bo hos ham. Ved onkel Eriks dør mangler et husnummer. Kan du hjælpe Kunuk med at gøre tallene tydelige igen?

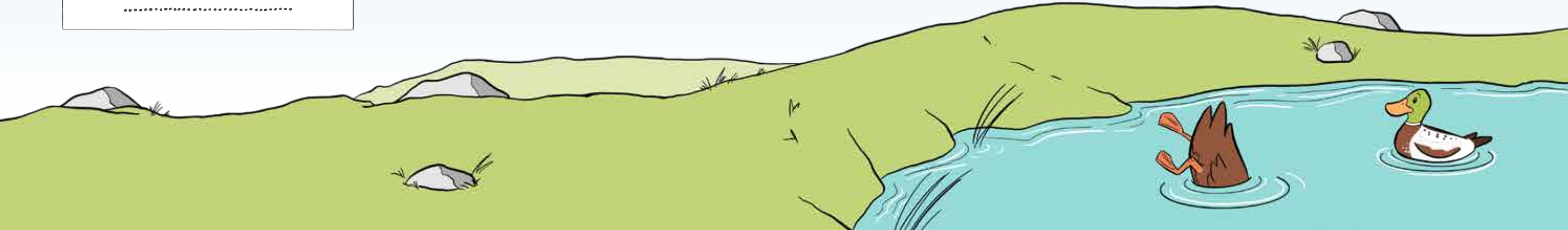
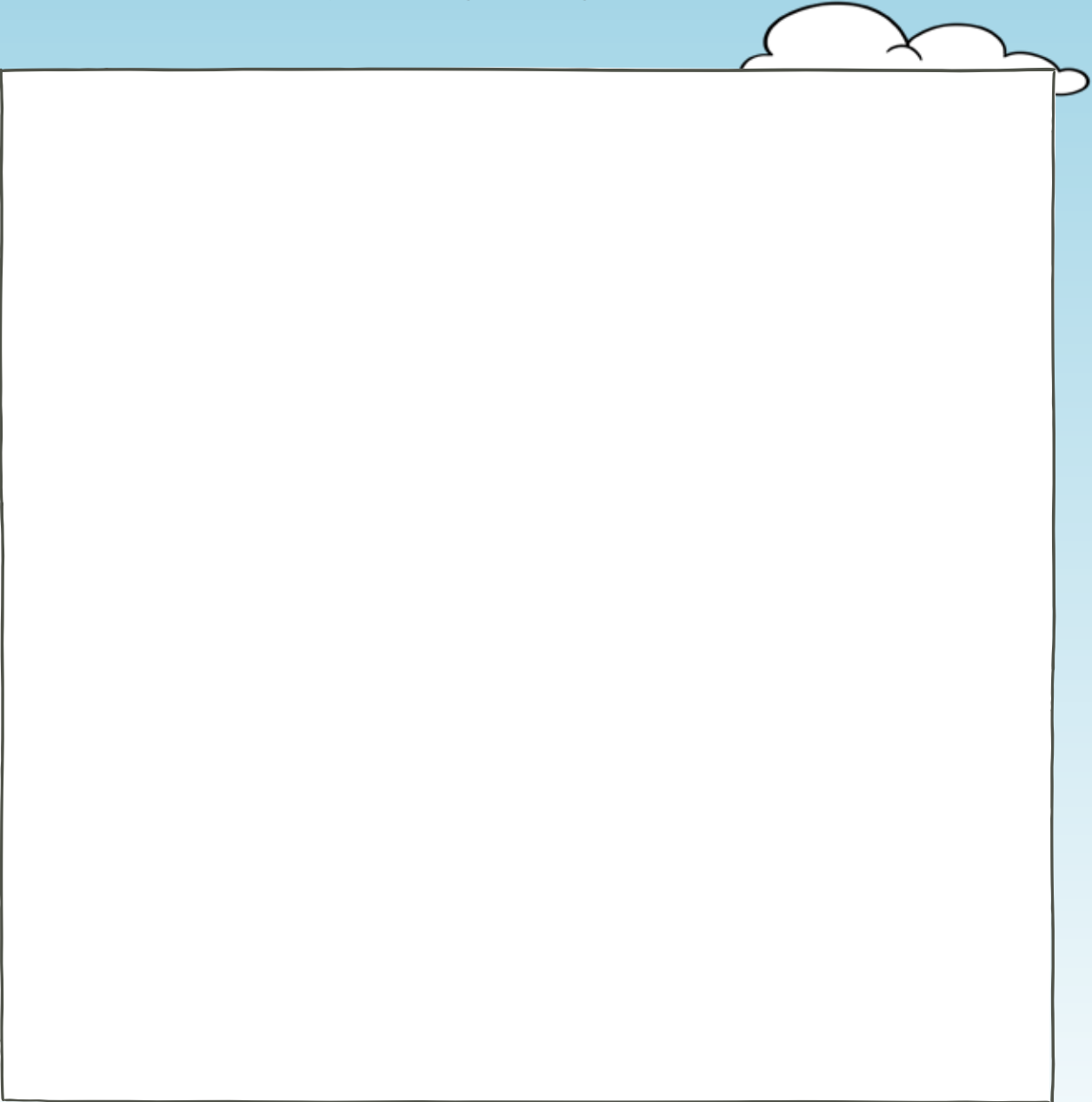

Illit normu qassimi najugaqarpit?
Hvilket nummer bor du i?

.....

Kunuup inersimasut puuiaasut ikiornissaat eqiagaa. Inersimasut puuiaaneranni illup silataani sammisassaanik ikiorsinnaaviuk? Siunnersuutit titartarsinnaavatit:

Kunuk synes det er kedeligt at hjælpe de voksne med at pakke ud. Kan du hjælpe ham med at finde på noget at lave udenfor, mens de voksne arbejder? Du kan tegne dit forslag:

Kunuup spillerneq imaluunniit titartaaneq nuannarivai. Illit sammissallugit nuannarisatit X-ilersinnaavatit:

Kunuk synes, det er sjovt at spille eller tegne. Du kan sætte kryds ud for det, du godt kan lide at lave:

Sunik allanik sammisaqarnissat nuannarisarpiuk?

Hvad kan du ellers godt lide at lave?

Kunuup najani peqatigalugu atisalersorneq nuannarilluinnartarpaa. Puussiaq anaanami ataamilu atisaannik imalik nassarisimavaa. Titartagaq torraaninngortissinnaavat qalipaasorsorukku.

Kunuk elsker at klæde sig ud sammen med sin søster. Han har fundet en pose fyldt med mors og fars tøj. Du kan gøre ham ekstra festlig ved at farve tegningen.

ULLOQ UNNUARLU KUNUK ILAGALUGU

ET DØGN MED KUNUK

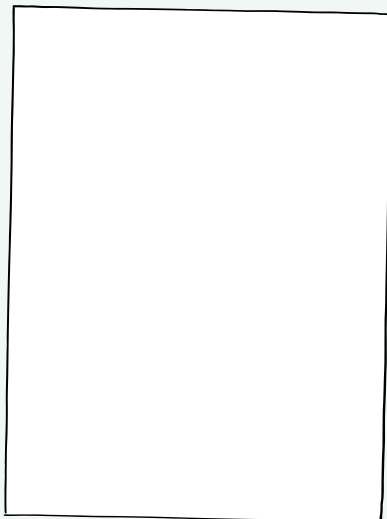
Kunuk nunataaminni ulloq siulleq iterami, suut tamaasa allaanaarpai. Sulerissuamita? Kipparissuni siunnersuutitit titartakkit.

Alt er stadig helt nyt for Kunuk, da han vågner første dag det nye sted. Hvad finder han mon på? Tegn dine forslag i boksene.

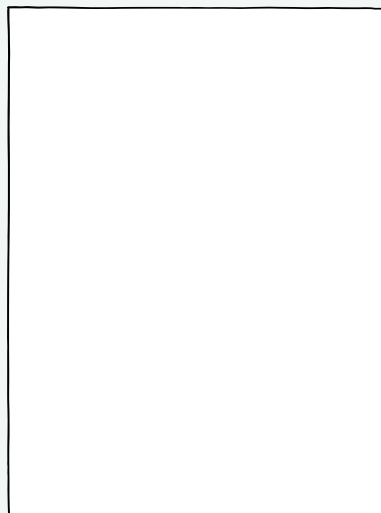

Kunuk iterpoq ullaakkorsiutissaalu sassaalliutigineqarput.

Kunuk vågner og morgenmaden er serveret.

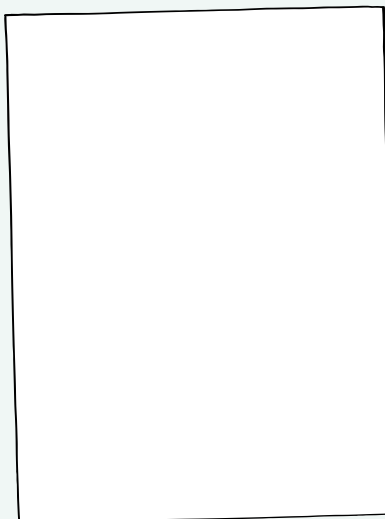

Naggataatigut qanoq pisoqarpa?
Hvordan ender det?

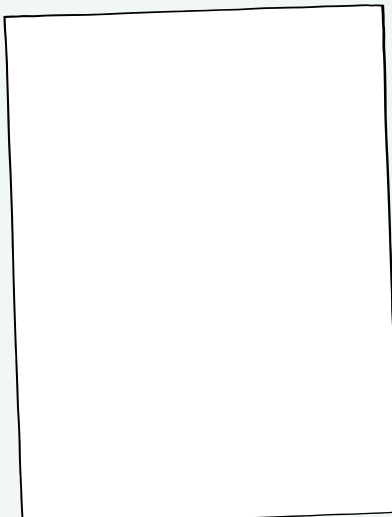
Kunuk igalaakkut soqutiginartumik takusaqarpoq!

Kunuk får øje på noget interessant ud ad vinduet!

Anga Erik suaarpoq: "Kunuk, nerilerpugut!"

Onkel Erik råber
"Vi skal spise, Kunuk!"

Taava qanoq illorpa?
Hvad gør han så?

Unnuppoq. Ulloq sivisoqisoq naavoq, Kunullu innarpoq. Isumaqarpit sinilereersimasoq?

Det er aften. Kunuk er kommet i seng efter en lang dag. Tror du han sover allerede?

KUNUK IKINNGUTITAARUSUPPOQ! KUNUK VIL GERNE HAVE EN NY VEN!

4

Aqaguani Kunuk silamukarpoq. Nutaanik pinnguaqatitaarusukkaluarpoq. Meeqqat pingasut takuai. Pinnguaqatitaaminukarnerani ikioruk- titarnerit kipisaqattaartut malillugit aqerluusamik titartaagit:

Næste dag går Kunuk udenfor. Han kunne godt tænke sig nogle nye legekammerater. Han får øje på tre børn. Hjælp ham med at komme over til de nye legekammerater – følg de stiplede linjer med din blyant:

Ikiuukkavit qujanaq! Maannakkut Kunuk pingasorsuarnik pinnguaqatitaareerpoq: Isabel, Nivi aamma Lars. Nuannissamaaq!

Tak for hjælpen! Nu har Kunuk fået hele tre nye legekammerater: Isabel, Nivi og Lars. Det skal nok blive sjovt!

Kisiannimi qanoq ikinngutitaartoqartarpa? Kunuk meeqqanut qanoq oqassava? Meeqqallu Kunummut qanoq oqarsinnaappat?

Men hvordan får man en ven? Hvad synes du, Kunuk kan sige til børnene? Og hvad synes du, børnene kan sige til Kunuk?

Kunuk savner også sin bedste ven Salik. De har altid leget så godt sammen ... næsten da. For nogle uger siden blev de uvenner. Kunuk og Salik ville lege med det samme gevær. Far lyttede til dem og hjalp med at finde endnu et gevær. Kan du finde 5 fejl på tegningen til højre?

Kunuk har fået tre nye venner, men er lidt i tvivl om, hvordan man er en god ven. Kan du hjælpe ham?
Sæt streg hen til de ord, du synes er vigtige:

Paaneq | At slås

5

Sommerferien er slut. Kunuk er spændt på at møde sine nye klassekammerater. Han håber, at Isabel, Nivi og Lars skal gå i hans klasse! Men Kunuk skal lige have pakket tasken først.

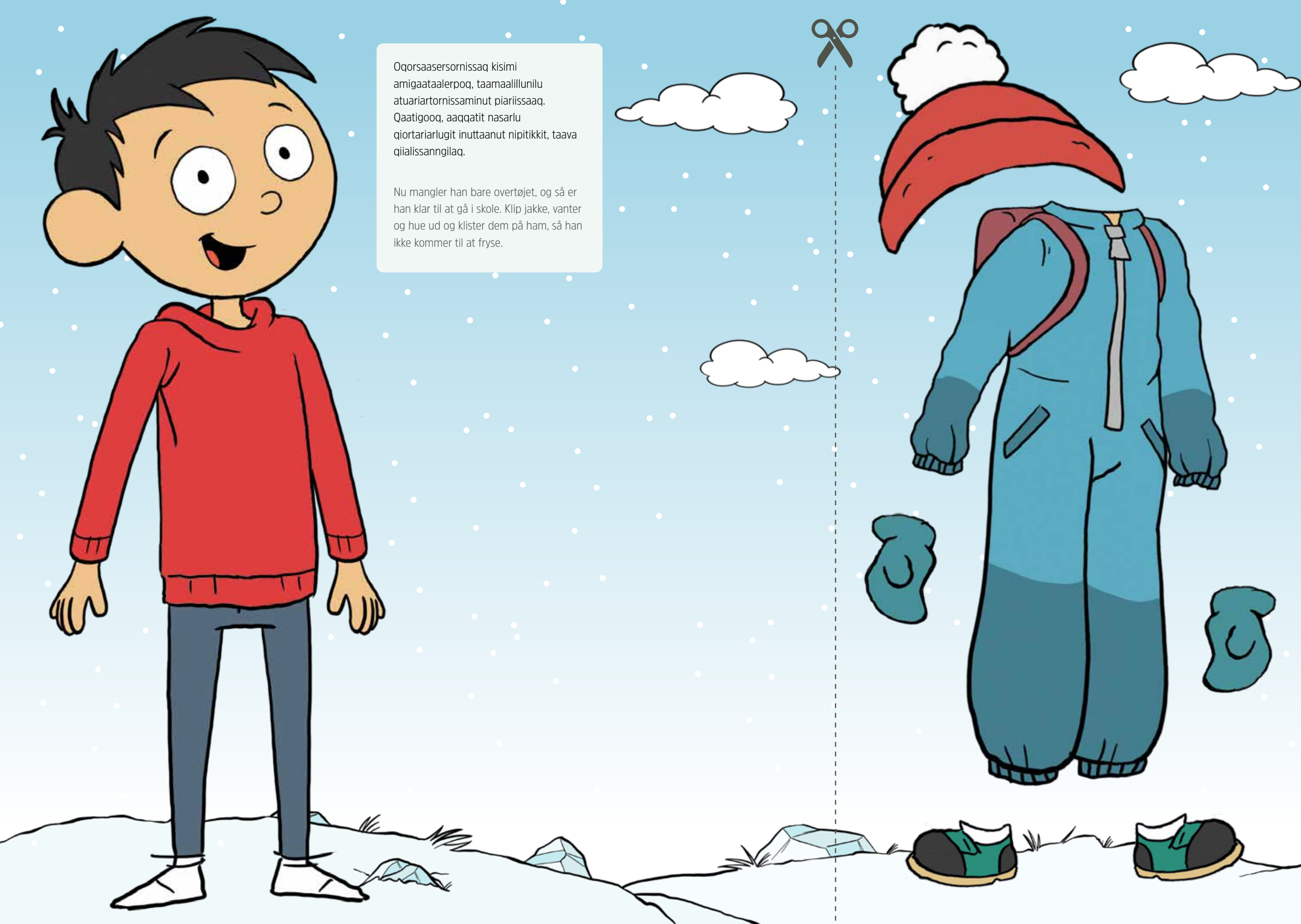

Hvilke ting kan man få brug for i skolen? Du kan hjælpe Kunuk ved at sætte streger fra tasken til de ting, han kan have med.

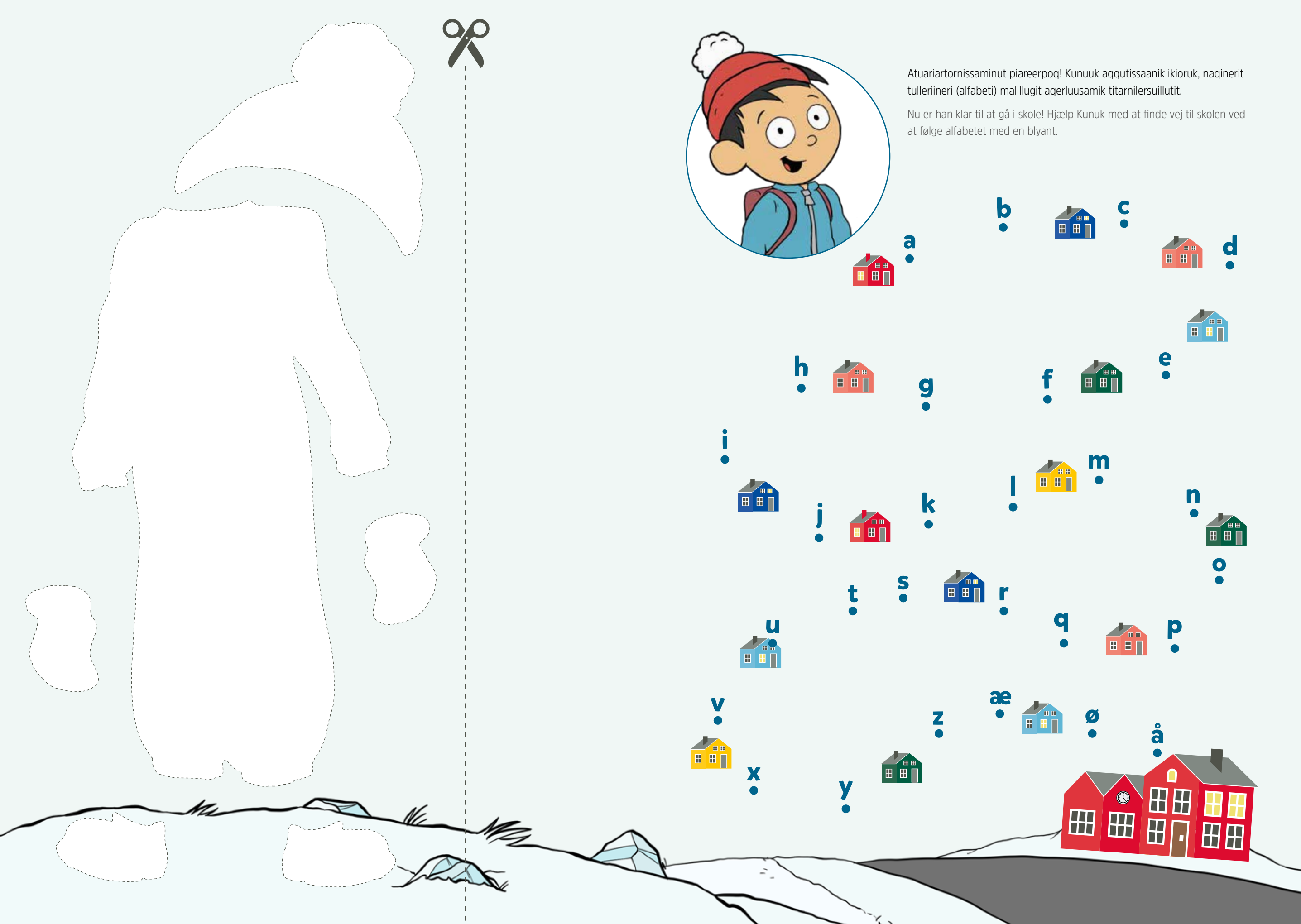

Oqorsaasersornissaq kisimi
amigaataalerpoq, taamaalillunilu
atuariartornissaminut piariissaaq.
Qaatigooq, aaqqatit nasarlu
qiortariarlugit inuttaanut nipitikkitt, taava
qiialissanngilaq.

Nu mangler han bare overtøjet, og så er
han klar til at gå i skole. Klip jakke, vanter
og hue ud og klister dem på ham, så han
ikke kommer til at fryse.

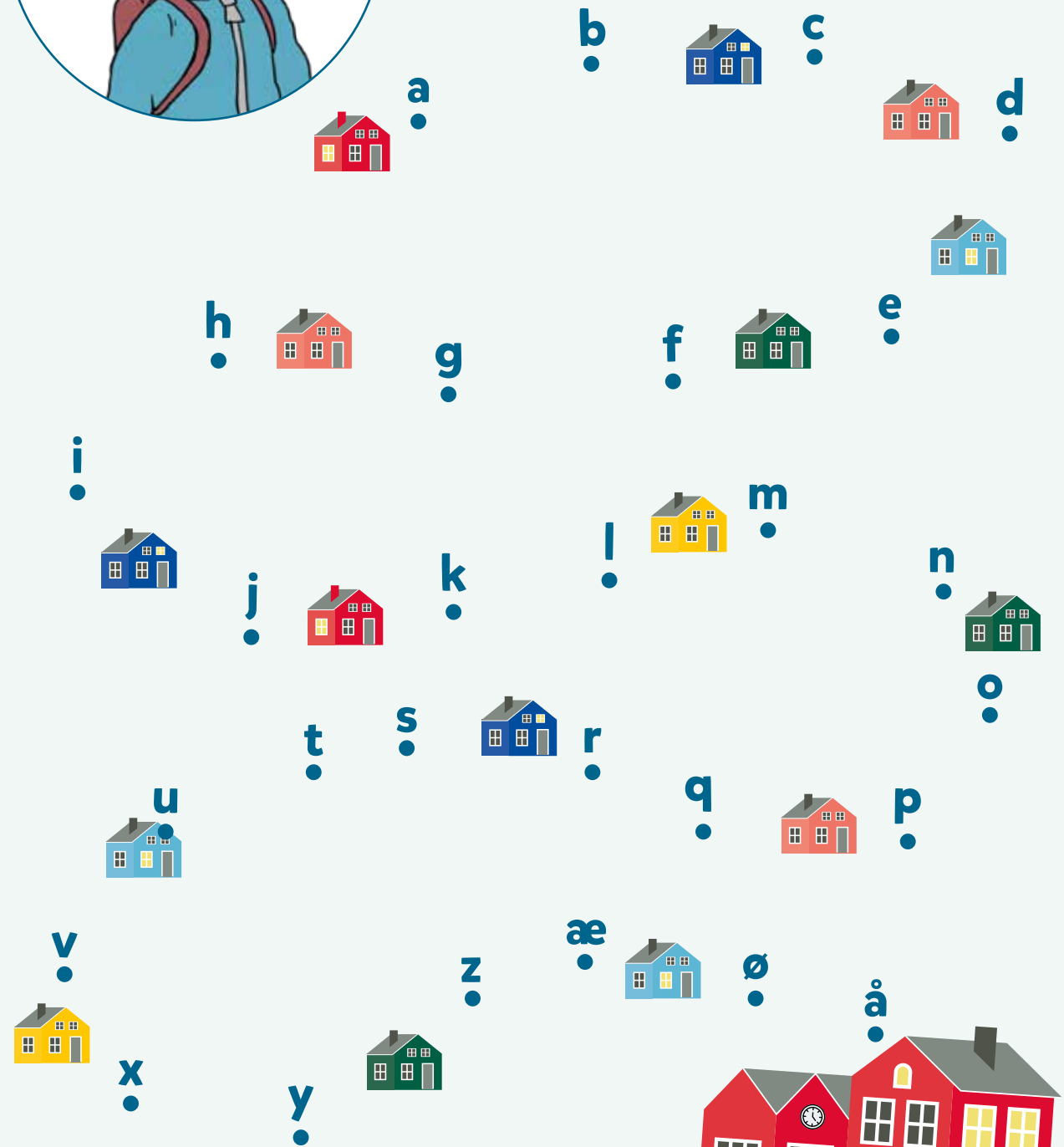

Atuariartornissaminut piareerpoq! Kunuuk aqqutissaanik ikioruk, naqinerit tulleriineri (alfabeti) malillugit aqerluusamik titarnilersuillutit.

Nu er han klar til at gå i skole! Hjælp Kunuk med at finde vej til skolen ved at følge alfabetet med en blyant.

QUJANARUJUSSUAQ!

Kunuk ikiorluaqaat. Susassaaleqileraangat sulerisinnaaneranik isumassarsitittarsimavat, ikinngutitaarniarnerani ikiorsimavat aammalu atuarfiup tungaanut aqutissaanik ilitsersorsimallugu.

MANGE TAK!

Du har været en stor hjælp for Kunuk. Du har givet ham idéer til, hvad han kan lave, når han keder sig, og du har hjulpet ham med at finde nye venner og vej til skole.

MANU